

Zajedničkim snagama činimo svijet boljim

Osnovna škola u Slatinama započela je s radom 1913. g., kad je sagrađena prekrasna kamena školska zgrada, koja se i danas ponosno uzdiže pri vrhu sela i krasi ga dajući mu kulturni pečat. Od 1997.g. djeluje kao samostalna osnovna škola u mjestu Slatine na otoku Čiovu koje pripada gradu Splitu te je tada i obnovljena kao i školski vrt te maslinik. Danas, škola broji 59 učenika, opremljena je različitim modernim tehnologijama u svrhu osuvremenjivanja nastavnog procesa, a posebno njeguju tradiciju kroz rad učeničke zadruge «Prizidnica».

Osnovna škola Slatine jedna je od najmanjih međunarodnih Eko-škola, ali u ekološkom djelovanju niti malo ne zaostaje za ostalima. Od 2005. g., provode program rada Eko-škole kroz sedam koraka te niz različitih aktivnosti u koje su uključeni svi učenici i učitelji. Više je područja kojima se bave kroz svoje ekološko djelovanje: zalijevaju školski vrt kišnicom iz gusterne, prikupljaju stari papir i recikliraju ga te ga koriste za slikanje na satovima likovne kulture, projekt «Plastično (ni)je fantastično» u okviru kojega su izrađivali trajne plastične vrećice, recikliraju staru odjeću te izrađuju unikatne prostirke koje su na svim izložbama i smotrama izazvale divljenje posjetitelja; rade i na temi „Energija“, te su veliki dio običnih žarulja zamijenili štednima.

Učenici zadrugari s ravnateljicom Željkom Ninčević prva s desna te s učiteljicom engleskog i talijanskog jezika

Zemlja ne pripada čovjeku

Osmislili su i projekt „Imamo misiju – smanjiti emisiju CO₂“ kojim su potakli roditelje i mještane da preispitaju svoje navike. Prije nekoliko godina njihov projekt „Blago iz morskih dubina“ odabran je među 11 finalista ekološkog natječaja Volvo Adventure. Pozvani su u Göteborg u Švedsku gdje su među učenicima iz ostalih zemalja prezentirali Hrvatsku. U školi postoje „eko – patrole«, koje svakodnevno bilježe svoja zapažanja na posebne obrasce i upozoravaju i učenike i učitelje na propuste. Uglavnom, svi zajedno se trude razvijati ekološku svijest, kako kod učenika tako i kod učitelja.

Njihov „eko kodeks« glasi: Živi i ponašaj se u skladu s izrekom: Zemlja ne pripada čovjeku; čovjek pripada Zemlji i to ih je dovelo do dijamantnog statusa

međunarodne Eko škole kojega su zaslužili prošle školske godine.

Učenička zadruga Prizidnica osnovana je godine 2000.g. U rad zadruge uključeni su svi učenici škole, s time da se učenici prvog razreda tek upoznaju s radom zadruge, a učenici od II. do IV. razreda rade lakše poslove. Učenici viših razreda rade sve poslove u masliniku, zajedno sa razrednicima. Zadruga ima 5 sekcija: školski vrt - od blatne površine pred predivnom školskom zgradom, uređena je prava mala zelena oaza, koju su stručnjaci proglasili „Najljepšim školskim vrtom osnovnih škola primorsko-dalmatinskog pojasa.»

Zadrugari proizvode ekstra djevičansko maslinovo ulje koje je osvojilo mnogobrojne nagrade, imaju i likovnu sekciju te se bave izradom prigodnih dekorativno uporabnih predmeta, suvenira, tradicijskog nakita, škrinja, pakiranjem proizvoda te osmišljavanjem i ukrašavanjem ambalaže i boca za maslinovo ulje. Eko-etno sekcija - bavi se očuvanjem tradicije i prirode, kroz oživljavanje starih zanata te očuvanje prirodne i kulturne baštine.

Svaki učenik brine za svoje stablo masline

Škola je od davnina imala maslinike na korištenje, ali oni su godinama bili zapušteni, a masline obrasle korovom. Prostor maslinika bio je zatrpan glomaznim otpadom i gotovo da stabilima nije bio moguć pristup. Trebalo je neizmerno mnogo truda, muke i ustrajnosti da se motiviraju učitelji, učenici i roditelji, da se realizira maslinarska sekcija koja je onda očistila i uredila maslinik. Danas se brinu o 45 maslina, uglavnom sorte oblica. Svaki učenik ima označeno svoje stablo masline i treba se brinuti o njemu uz nadzor učitelja voditelja maslinarske sek-

Maslinovo ulje koje proizvode u Osnovnoj školi Slatine

Štand sa zadržnim proizvodima - lijevo ravnateljica Željka Ninčević

Svaki učenik brine o svojoj maslini

cije. Prihranjuju isključivo ekološkim gnojivima, rezidbu rade u suradnji s lokalnom udrugom maslinara Čiovka, a često se savjetuju i s Poljosavjetodavnom službom iz Trogira. U istom danu obave berbu i prerađuju maslina, tako da im je ulje svake godine izvrsne kvalitete. Koriste ga za promociju škole te zahvalu osobama zaslužnima za pomoć u njihovu radu. Od istog ulja proizvode i eko sapune s eteričnim uljima te ulje gospine trave.

Od malih nogu naučeni na rad u maslenicima

Učenička zadruga doprinosi razvoju poduzetničkih vještina, učenike se uči odgovornosti, brizi za okoliš te timskom radu i zajedništvu. Različitim aktivnostima potiče se njihova kreativnost, koja je uz osjećaj za inicijativu i poduzetništvo jedna od ključnih kompetenci-

Učenici učeničke zadruge „Prizidnica“

ja Europskoga referentnog okvira za cijeloživotno učenje koja je potrebna svakom građaninu da bi bio sposoban (samo)zaposliti se te se osobno razvijati u društvu znanja. Njihovi učenici su sposobni pretvarati svoje ideje u djela. Otvorenom komunikacijom i suradničkim učenjem, zajedno s učiteljima, roditeljima i mještanima, uz uzajamno poštovanje i ohrabivanje, učenici uče o aktivnom i odgovornom sudjelovanju u društvu. Učenici su od malih nogu naučeni na rad u maslenicima, jer većina roditelja, djedova i baka imaju vlastite maslinike, tako da im takav rad nije stran. Sa zanimanjem sudjeluju u svim aktivnostima te znanje prenose i svojim članovima obitelji. Osim čisto tehničkih znanja oko uzgoja maslina, želi ih se podučiti i poduzetničkom načinu promišljanja i djelovanja u svakodnevnom

životu i radu, stjecanju radnih navika i razvoju osobina poduzetne osobe, a znanja koja steknu radom u učeničkoj zadrugi su im itekako od koristi.

Učeničko zadrugarstvo je jedna zaista lijepa priča koju bi svi učenici i učitelji trebali iskusiti. Provesti vrijeme organizirano, a opet kreativno i rekreativno te zanimljivo i korisno, naš je ključni moto. Iako imamo svega 59 učenika, svi su oni na neki način uključeni u rad zadruge. Zajedničkim snagama činimo naš mali svijet boljim, pa preporučujemo i ostalim školama da se uključe u rad Hrvatske udruge učeničkog zadrugarstva i pokažu svoju kreativnost i inovativnost na djelu - poručila je ravnateljica Željka Ninčević, prof. biologije i kemije.

Ivan Marjanica, dipl. ing.